

SKUTOČNÉ
VÝPOVEDE ZO ŽIVOTA
NEWYORSKEJ
SÚDNEJ LEKÁRKY

IKAR

SVEDECTVÁ MŔTVÝCH

BARBARA BUTCHER

SVEDECTVÁ MŔTVYCH

BARBARA BUTCHER

**SVEDECTVÁ
MŔTVYCH**

Preložil Peter Tkačenko

IKAR

Barbara Butcher
WHAT THE DEAD KNOW

Copyright © 2023 by Barbara F. Butcher Associates, Ltd.

Cover design @ by Michael Nagin

Cover photograph @ by Jonathan Clark/Getty Images

Translation © 2024 by Peter Tkačenko

Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9868-2

*Venujem pamiatke Dr. Charlesa S. Hirscha,
lekára, mentora a priateľa.*

*A všetkým súdnym lekárom, neospevovaným hrdinom,
ktorí pozostalým prinášajú odpovede
a zosnulým spravodlivosť.*

New York je najvzrušujúcejšie miesto pre život na svete.
Dá sa tu zomrieť najrôznejšími spôsobmi.

DENIS LEARY

OBSAH

	<i>Autorská poznámka</i>	9
PRVÁ KAPITOLA	Rozhnevaný obesenec	11
DRUHÁ KAPITOLA	Luck Joy	26
TRETIA KAPITOLA	Ako prevrátiť telo	45
ŠTVRTÁ KAPITOLA	Komplici	66
PIATA KAPITOLA	Hotel Whitehouse	84
ŠIESTA KAPITOLA	Toto doma neskúšajte	97
SIEDMA KAPITOLA	Čas nadovšetko	113
ÔSMA KAPITOLA	Mäsiari s detskou tvárou	129
DEVIATA KAPITOLA	Mesto pod povrchom	141
DESIATA KAPITOLA	V prípade núdze	154
JEDENÁSTA KAPITOLA	Vrahovia a zavraždení	172
DVANÁSTA KAPITOLA	Srať na takú šišku	192
TRINÁSTA KAPITOLA	Zabitie: smrť cudzím zavinením . . .	204
ŠTRNÁSTA KAPITOLA	Samovražda: smrť vlastnou rukou . .	221
PÄTNÁSTA KAPITOLA	Vysielačky sú hluché	245
ŠESTNÁSTA KAPITOLA	Všetko, čo bude v našich silách . . .	262
SEDEMNÁSTA KAPITOLA	V politike je to tak	279
OSEMNÁSTA KAPITOLA	Strčili ma za mreže	292
	Epilóg	306
	<i>Podakovanie</i>	310

AUTORSKÁ POZNÁMKA

Táto kniha obsahuje skutočné príbehy, ktoré som zažila ako súdna lekárka v službách newyorského Ústavu súdneho lekárstva. V záujme ochrany súkromia som zmenila mená niektorých osôb. Väčšina z toho, čo som videla, je nezabudnuteľná, no ani tieto príbehy nemajú imunitu pred rozmarmi pamäti. Stali sa už dávno.

PRVÁ KAPITOLA

Rozhnevaný obesenec

„Ahoj, Barbara, v tridsiatom štvrtom okrsku máš obesenca. Mám ti poslať šoféra?“ Charlene hovorila potichu, akoby pri mŕtvych išlo o nejakú tajnú čiernotu. „Jasné, Charlie, pošli mi to najlepšie, čo máš. Len mi daj päť minút, aby som sa narúžovala.“ Zasmiala sa, akoby som sa namiesto obzerania mŕtvol chystala poľovať na manžela.

Pri skladaní slúchadla som pocítila to známe drobné vzrušenie, ktoré sa objavuje, keď narazím na dobrý prípad, kde môžem vyšetrovať aj čosi iné ako prirodzenú smrť staršieho pána so srdcovou chybou v zamknutom byte. Rada objavujem stopy, nachádzam závery, riešim hádanky a pomenúvam príčiny následkov. Našťastie mám takú prácu. Ako súdna lekárinka pracujúca v Ústave súdneho lekárstva (ÚSL) v New Yorku som s cieľom určiť príčinu a spôsob smrti preskúmala miesta, ktoré boli svedkami smrteľných nehôd, samovrážd a vrážd. A vychutnávala som si pritom každú minútu.

Tentoraz však moje nadšenie krotila nepríjemnosť v podobe zasadrovanej ruky v dôsledku hlúpej nehody, pri ktorej zohrali rolu pílka a zanovité drevo. Keby sa mi neskončila péenka, radšej by som sa bola doma dávala dokopy. Preto som namiesto pôsobenia v teréne (hovorili

sme tomu výjazd) sedela v kancelárii a venovala sa prípadom z nemocníc. V nočnej som však bola sama, takže som nemala na výber, a napriek hendikepu v podobe bolesti a jednej bezvládnej ruky som musela konať. Vzala som si výjazdovú tašku plnú náčinia (s bohovaním, so sťažnosťami a sebaľútosťou) a pobrala som sa za čakajúcim šoférom.

Väčšine šoférov v službách ÚSL tykáme: či už je to Rick, Nathan, prípadne občas Maureen. Lenže Everett Wells bol úctyhodný starší džentlmen, ktorý bol pre nás pán Wells. Tento prejav úcty však už neplatí pre jeho prezývku *Pretrapať, zapekať*, ktorú si vyslúžil vďaka svojmu zvyku striedavo dupať na plyn a brzdu a neustále mať naplno zapnuté kúrenie. Medzi zhruba pätnástimi šoférmi v službách ÚSL nevynikal ako najlepší šofér, ale bol môj najobľúbenejší. Zatiaľ čo ostatní šoféri si radi zdriemli v aute, pánovi Wellsovi záležalo na mojej bezpečnosti a trval na tom, aby ma odprevadil do budovy. Vždy ma potešilo, keď nám vyšla spoločná služba.

Vzal mi z ruky výjazdovú tašku. „Viete, že nemôžem nechať dámu vláčiť takú ťažkú tašku,“ povedal. „Nevyzerá to dobre.“

„Ďakujem, pán Wells. Vie pani Wellsová, že dnes slúžite so mnou?“

„Pani Wellsová vie všetko. Chcete po výjazde skočiť do KFC?“ Vždy to bolo buď KFC, alebo McDonald, na poriadne jedlo sme nikdy nemali čas, pretože ma cez vysielачku poslali k ďalšiemu prípadu.

Adresa nás zaviedla do ošarpaného činziaka vo Washington Heights, natlačeného medzi večierkou a rodinným pohrebníctvom. Nebol v ňom výťah, takže sme sa po schodoch predierali vrstvami zápachov, ktoré sú typické pre mnohé staré budovy v New Yorku. Na prvom poscho-

dí varená kapusta, na druhom saponát, ktorý mal prekryť bohvie čo. Napokon sme dorazili na tretie poschodie.

Keď sa raz zoznámite s pachom smrti, neunikne vám ani v kvetinárstve. Je čudne sladkastý s horkým podtónom, ako jahodový mliečny koktail s cesnakom. Po niekoľkých týždňoch v tejto práci som sa mohla v New Yorku prejsť po hociktorom bloku a ukázať, kde sa niekto rozkladá.

„Sme na mieste,“ oznámila som pánovi Wellsovi.

„Dobre,“ prikývol, „pretože mám kolená na kašu.“

Mladý policajt ma pustil do bytu, v ktorom bola tma ako v rohu. Cez špinavé okná ledva presvitvalo svetlo z pouličných lúčnych lúčov, ale mala som pocit, že by tam vládla temnota aj za bieleho dňa.

„Nefunguje elektrina,“ informoval ma mladý policajt. „Asi nezaplátil účet. Policajná hliadka už odišla. Ja tu len strážim telo.“

„To od nich nebolo ktovieako milé. Trepem sa sem celú cestu, aby som sa s nimi porozprávala, a oni nevydržia ani päť minút. Nebodaj sa báli?“

„Pravda, je dosť strašidelné, keď tam v tme visí na lane,“ zdôveril sa mi s odzbrojujúcou úprimnosťou policajt Kennedy. Keďže ma bral vážne, pokračovala som:

„Možno by ste ich mali zavolať späť. Ak sa báli, bola by som padnutá na hlavu, keby som tam išla bez zálohy, nemyslíte si?“ Kým som sa usmiala, chvíľu som sa mu vážne dívala do očí.

„Aha, jasné, haha,“ rozjasnila sa mu tvár, keď si uvedomil, že si ho doberám. „Vy sa ničoho nebojíte, však? Preto vám hovoria Mäsiarka?“ spýtal sa s odkazom na význam môjho anglického mena.

„Nie. Naozaj sa volám Butcherová,“ pokrútila som hlavou.

Tentoraz sa rozosmial on. „Viem, len si z vás uťahujem. Moja baterka sa už takmer vybila. Máte svoju?“

Kennedy mi vysvetlil, že to vyzerá ako jasná samovražda a že obyvateľ z bytu oproti zavolať policajtov, lebo sa mu sused dva dni neozýval. Svedomie starostlivých susedov sa zjavne prebúdzalo uprostred noci alebo to tak aspoň vyplývalo z toho, ako často sa nám hlásili o tretej nadránom. Tak už to so smrťou býva. Jej zápach k vám prenikne cez škáročky v stenách a preberie vás zo spánku.

Rozhliadla som sa, či neuvidím znaky po vlámaní, lúpeži či zápase, ale všetko pokrývala neporušená vrstva prachu. Byt bol zaistený, dvere aj okná boli zamknuté. To však ešte nevylučovalo vraždu. Aj vrahovia majú kľúče a dvere vo väčšine bytov sa zabuchnú bez toho, aby ste nejaký potrebovali. Obesenie mohlo byť aj dôsledkom nehody, napríklad pri autoerotickom dusení. Hovoríme tomu hry nezbedníkov.

Prešli sme sa po byte s typickým smutným zápachom, ktorý kričal, že to dávno zabalil, kyslým smradom zatuchnutého papiera a zúfalstva. Pohľadom som premerala dubových podlahu vyšúchanú cez lak až k svetlej farbe pilín. Z čalúnenia kresla, ktoré len ťažko bolo pohodlné, trčali pružiny. Kôpka neprečítaných novín a starý televízny program. Vďaka avokádovozelenej farbe na stenách, ktorá bola kedysi nakrátko obľúbenou farbou chladničiek, som vedela, že byt naposledy maľovali v šesťdesiatych rokoch.

V kuželi svetla z mojej baterky sa objavil veľký muž na sklonku stredného veku. Visel z rúry nad dverami do spálne. Bosé nohy mal na dlážke, takže takmer stál, mal zhrbený chrbát a pokrčené kolená. Neďaleko ležala prevrhnutá stolička. V napuchnutej a červenej tvári sa medzi faldami tuku pod bradou skrývala slučka, ktorá mu z úst vytlačila zhrubnutý fialový jazyk.

Pokúsila som sa zasvietiť lampu, ale ani tá nefungovala. Svetlom z baterky som preskúmala telo, na ktorom som nenarazila na žiadne známky zápasu. Nijaké stopy po úderoch či obrane. Po súboji by mu na tele zostali škrabance, polámané či krvavé nechty a podriapaná tvár. Do polovice visiaceho tela tepny naďalej pumpujú do mozgu krv, ale menšie žily sú zovreté, takže krv sa už nedostane preč. Keby som nenatrafila na tie výrony, sčervenenu tvár alebo napuchnutý vyplazený jazyk, bola by som podozrievavá. Naďalej existovala možnosť, že ho zabili a potom poviesili, aby to vyzeralo ako samovražda. Lenže také čosi je náročné. Vyžadovalo by si to dvoch mocných mužov a v miestnosti by zanechali stopy. Prevrhnutý konferenčný stolík, rozbité sklo, v rohu zhúžvaný koberec. Keby celý visel s nohami vo vzduchu, slučka by zovrela aj tepny a v dôsledku nedostatku krvi by mal bledú tvár. To sa v newyorských nájomných bytoch s nízkymi stropmi vídalo len výnimočne.

Zatiaľ čo mi policajt Kennedy svietil na telo nebožtíka, urobila som niekoľko fotografií. Keď som v roku 1992 nastúpila, používali sme polaroidy a mihotanie bleskov nad mŕtvolami vyvolávalo dojem, že sa trochu hýbu. Bolo to zlovestné. Nerada som pracovala v tme a nemienila som sa tam zdržiavať dlhšie, než bolo nevyhnutné, mala som však povinnosť dôkladne zdokumentovať stav tela a miesta činu. Ako vravia právnici, čo nie je zaznamenané, to sa nestalo.

Odfotografovala som miestnosť zo všetkých uhlov, potom som spredu a zozadu zabrala celé telo. Vzápätí som sa zamerala na jeho hlavu a krk, odfotografovala som slučku a uzol na rúre, z ktorej visela. Keby mal niekto otázky, mohla by som svoju správu doložiť množstvom fotografií, čo zlostilo Laurie z hospodárskeho oddelenia, ktorá sa sťa-

žovala, že jej svojou ľahkosťou likvidujem rozpočet vyhradený na vyvolávanie filmov.

S baterkou som sa rozhliadla po byte. Zaujímali ma list na rozlúčku, zdravotné záznamy, informácie o príbuzných, lieky, alkohol či rozhodnutie o vystahovaní – čokoľvek, čo by mi pomohlo pri identifikácii tohto muža a hľadani príčin, pre ktoré si siahol na život. List na rozlúčku som nenašla. Neprekvapilo ma to, pretože ho zanecháva len približne tretina samovrahov. Nenarazila som ani na dôkazy o znepokojivých udalostiach v podobe súdneho pojednávania, zdravotnej diagnózy či list, v ktorom dostal kopačky. Dôvody, prečo si ľudia siahajú na život, sú však ďaleko rozsiahlejšie. Často neodhalíme nijakú zrejmu udalosť.

S uspokojením som skonštatovala, že ide o samovraždu, nič nezvyčajné. Ten ponurý byt podával bohaté svedectvo o depresii a zúfalstve. Nič v ňom nenaznačovalo, že jeho obyvateľ sa tešil zo života. Presnejšie povedané, máločo v ňom svedčilo o akomkoľvek živote. Rada by som našla čosi, čo by vysvetľovalo, prečo chcel zomrieť, ale vzhľadom na neporiadok to bolo nemožné. Poslednou kvapkou mohlo byť, keď mu elektrárne vypli prúd.

Vybrala som z puzdra nôž a k visiacemu mužovi som si pristavila stoličku, aby som ho odrezala. Zvyčajne by som ľavou rukou podržala škrtidlo, pravou rukou ho odrezala vysoko nad slučkou a čo najjemnejšie spustila telo na dlážku. Robila som to tak, aby som pre patológa zachovala škrtidlo so slučkou okolo krku a aby som zabránila posmrtným zraneniam, ktoré by mohli v pitevni spôsobiť zmätko.

Ľudské telo je ťažká vec, doslova *mŕtva váha*. Ani silný chlap nedokáže jednou rukou spustiť telo na dlážku, ale vládala som pád trochu zmierniť. Po niekoľkonásobnom absolvovaní viete, čo spôsobuje váha, a prispôbíte sa

tomu, aby nebožtík nepristál s hlasným rachotom. Dopekla... nemala som to ako spraviť. Ľavú ruku a dlaň som mala v sadre. Pán Wells, ktorý čakal na chodbe, by sa sem určite nevyštveral a nebolo by primerané žiadať od policajta, aby za mňa robil moju prácu – bránili tomu odborové predpisy a podobne. Nevadí.

Čoskoro malo prísť auto s dvoma silnými zriadencami, ktoré telo odvezie do márnice. Urobia to za mňa. Vysielackou som sa ozvala do kancelárie, vysvetlila som situáciu a požiadala, aby ľudia z márnice odrezali škrtidlo nad slučkou a opatrne spustili telo.

Podpísala som identifikačný štítok, čím som prenechala miesto činu polícii a zároveň potvrdila svoju prítomnosť. Jedného z mojich kolegov nedávno obvinili, že robí obhliadky z auta. Myslelo sa tým, že sú také povrchné, akoby ani nevystúpil z vozidla a len zakričal na policajta: „Vyzerá to prirodzene? Hoď mi štítok!“

Po obhliadke nebol vhodný čas sadnúť si k vypráženému kurčaťu, preto sme si kúpili čízburgery, ktoré sme s pánom Wellsom zhlkli v aute na Stodvadsiatej piatej ulici. V centre mesta sa žije aj v noci, takže jedlo z rýchleho občerstvenia je tam čerstvejšie.

Pán Wells si odfrkol. „Hm. Randy ma vždy berie na obed do reštaurácie. Pozná všetky vychytené lokály. Má to premyslené.“

„Ak na mňa ešte niekedy vyjde denná služba, vezmem vás do nejakého poondného bistra, dobre?“ Vzhľadom na pulzujúcu bolesť v ruke som bola mrzutá.

Cestou späť do kancelárie si pán Wells šomral popod nos, aké je nespravodlivé, že musím pracovať aj napriek zraneniu. „Nedáva mi to zmysel,“ zhodnotil. „Pre tých tupcov sa vám to ešte zhorší.“

Sadla som si za pracovný stôl s rozloženými zábermi z polaroidu a poznámkami a dala som sa do písania správy pre forenzného patológa, ktorý sa ráno pustí do pitvy tela. V rozpore s tým, čo vidno v televíznych seriáloch, patológovia navštevujú miesta činu len výnimočne, ak vôbec. Ich pracovné dni majú prísny harmonogram a kopu práce s pitvami, toxikologickými vyšetreniami, so skúmaním tkanív a s rozbormi mozgu. Nehovoriac o kope papierovačiek. Patológ sa nemôže uprostred pitvy zobrať a zamieriť na miesto činu. Môj pracovný deň sa síce začínal v kancelárii, ale veľkú časť z neho som strávila na ulici a podľa potreby navštevovala miesta činu.

Za starých čias sa pri zisťovaní stavu tela na mieste činu museli patológovia spoľahnúť na policajtov či volených koronerov (ktorí často riadili pohrebníctva). Ak nemali zdravotnícke vzdelanie, mohli sa nechať oklamať následkami smrti či rozkladu, prípadne prirodzeným vývojom choroby. Práve môj mentor Dr. Charles Hirsch prišiel s nápadom vyškoliť skúsených asistentov so zdravotníckym vzdelaním. Úlohou forenzného patológa je určiť príčinu a spôsob smrti. Napríklad v prípade strelnej rany sa príčina smrti môže javiť ako očividná, no pokiaľ ide o spôsob, môže to byť vražda, samovražda či nehoda. Úlohou súdnych lekárov je zdokumentovať podmienky na mieste činu: Sú tam známky násillia? Bol byt zabezpečený? Objavili sa príznaky choroby? A, predovšetkým, zodpovedá opis udalostí hmatateľným dôkazom? Sme očami a ušami forezných patológov. Bez dôkladného preskúmania miesta činu by boli patológovia v pitevni ako slepi.

Pri pohľade na zábery z miesta činu som videla, že vďaka blesku fotoaparátu boli telo aj miestnosť dobre osvetlené. Vlastne som na polaroidových záberoch rozoznala viac detailov než priamo v tom byte. Neprekvapilo ma to. Na

mieste činu totiž informácie vnímame bezprostredne. Niekedy je na analýzu udalostí lepšie o krok ustúpiť. V prípade mŕtveho sa naučíme vidieť aj mŕtve uhly. Zvlášť to platí, ak je v tých uhloch tma ako v rohu a nič v nich nevidno. Na fotografiách pôsobilo miesto činu ešte zanedbanejšie a nábytok mal farbu blata. Za obesencom som videla neustlanú posteľ a zažltnutú posteľnú bielizeň, ktorá sa nepoznala s práčkou. Za hlavou zosnulého sa týčila dlhá oranžová predlžovačka, aké sa používajú vonku. Práve na tú sa zavesil, čo bola bystrá voľba, pretože sa pri čine neroztrhla. Lenže na ďalšom zábere som si všimla, že predlžovačka je zapojená do električky. Bol v nej prúd?

Doriti. Myslela som si, že mu odpojili elektrinu.

S rozochvenými prstami som na telefóne vyfukala číslo do bytu zosnulého a modlila sa, aby mi to policajt zdvihol. *No tak, no tak, vezmi to.* Ešte intenzívnejšie som sa modlila, aby zatiaľ nedorazili zriadenci z márnice.

„Ehm, haló?“

„Počúvajte, nech sa mŕtveho *nikto* nedotýka.“

„Rozumiem. O čo ide?“

„Potrebujem, aby ste skontrolovali lampy a presvedčili sa, či sú v nich poriadne zakrútené žiarovky.“

„Či sú v nich poriadne za...?“

„Áno... skontrolujte, či sú žiarovky zakrútené. Počkám pri telefóne.“

Počula som, ako na stôl položil slúchadlo. Po chvíli sa opäť ozval Kennedyho hlas. „Buď svetlo!“ povedal. Zhlboka som si vydýchla. „Čo sa, dopekla, deje? Odkiaľ ste vedeli, že tie žiarovky nie sú zakrútené?“

Uistila som sa, že zriadenci z márnice ešte nedorazili, a vysvetlila som mu, ako som odhalila, že obesencovi zariadil tak, aby človeka, ktorý ho príde odrezáť, zabila

elektrina. Zatemnil byt, nechal v lampách nezakrútené žiarovky, navodil dojem odpojenej elektriny a zastrčil predlžovačku do zásuvky ďalej od tela - všetko si dobre premyslel. Počkala som, kým Kennedy odpojil predlžovačku a presvedčil sa, či v byte nie sú nastražené ďalšie pasce.

Toto bola rozhnevaná samovražda.

Ten chlap sa na svet zlostil tak, že mu nestačilo zabiť iba seba, chcel niekoho vziať so sebou a uškvariť elektrinou hoci koho, kto ho príde odrezáť. A všetko si dôkladne naplánoval. Keby som nemala ruku v sadre (na ktorú som nadávala a sťažovala sa), mohla som sa za ním pobrať na druhý svet.

Skutočnosť, že menšia nepríjemnosť v podobe prerezanej šľachy mi zachránila život (nejaký čas som nad tým rozdumovala a odložila som si to na neskôr), musí zároveň skrývať dajaké dôležité poučenie. Odjakživa som si odkladala poučenia, ktoré sa mi raz v núdzi môžu zísť. Stále sa v myšlienkach vraciam k tomu obesencovi a k otázke, prečo chcel zraniť, možno dokonca zabiť niekoho ďalšieho. Bol to príklad toho, že nešťastie miluje spoločnosť, bol teda taký zničený, že mu voľajako pomáhalo, keď vedel o cudzom utrpení? Chcel potrestať svet, ktorý prehliadal jeho bolesť? Alebo mu išlo len o to, aby zaujal, aby sa o ňom ľudia rozprávali? Možno bol iba osamelý človek, ktorý chcel, aby si ho pre niečo, hocičo, pamätali. Priviedlo ma to k myšlienkam na množstvo prípadov, keď chlap najprv páli do davu cudzích ľudí a potom si sám guľkou prevrtá hlavu. Prečo to nevybaví tým, že zabije sám seba a hotovo?

To je tá otázka. Prečo nezabiť len sám seba a hotovo? Nedávno som si ju kládla ja sama. Približne pred štyrmi rokmi som narazila na úplné dno. Ako beznádejná alkoholička

som bývala v ošarpanej garsónke a načierno som pracovala v galantérii na Madison Avenue. Mala som pocit, že nič viac si nezaslúžim.

Nanič mi bolo už v puberte, od útleho detstva som trpela depresiami a samovražednými sklonmi. Bola som bojzlivá, úzkosťami poznačené dieťa a ani pubertálne hormóny mi nepomohli. Kamarátka na strednej škole mi ukázala, že sa dá opájať drogami, alkoholom a vychutnávať sex (takú zábavu som nikdy dovtedy nezažila), a úplne som tomu prepadla. Chcela som byť neustále v rauši. Jasné, príjemné pocity boli dočasné a problematické, ale túžila som po rozptýlení. Čo na tom, že mi zlozvyky bránili v štúdiu alebo v prihláske na univerzitu, hlavne, že mi bolo práve dobre. Nie, bolo mi bohovsky.

Dostala som štipendium na štátnej univerzite, ale popri večierkoch mi nezostal čas vyplniť papiere. Po strednej škole som mala na výber len mizerne platené miesta a zarábala som akurát toľko, aby mi vyšlo na prenájom izby nad zubnou ambulanciu za sedemdesiat dolárov mesačne. Nachádzala sa vedľa hasičskej zbrojnice a železničnej zastávky na Long Islande, takže som toho veľa nenaspala. O kúpeľňu som sa delila so šiestimi cudzími ľuďmi. Nemala som kuchynku, len elektrický varič, preto som ani veľa nejedla. Pokiaľ mi zostalo dosť peňazí na vstupenku a niekoľko pohárikov na diskotéke, bola som spokojná.

Vďaka bohu za strážnych anjelov, ktorí vo vás vidia, čo je pred vašimi očami skryté. Žena, pre ktorú som pracovala, istá Celia Strowová, si všimla, že som bystrá a schopná, a nešlo jej do hlavy, prečo so sebou niečo neurobím. Pani Strowová bola riaditeľkou domova sociálnych služieb a prijala ma, aby som dopĺňala zásoby v sklade a pacientom s demenciou poskytovala terapiu zameranú na orientáciu v realite. To zna-

menalo držať im pred očami kartičky s dátumom a pýtať sa ich, kto je práve prezidentom. Týmto zmäteným ľuďom som pripomínala, že sa nachádzajú v domove sociálnych služieb, že ich manžel či manželka zahynuli a ich deti žijú inde – ve-
ci, ktoré si nechce nikto pamätať.

Pani Strowová ma informovala, že existuje povolanie lekárskeho asistenta, akéhosi menej kvalifikovaného lekára, na ktoré stačia štyri roky štúdia. Asistenti zarábajú slušné peniaze a majú naozajstnú kariéru. Znelo to dobre. Keďže sa mi nechcelo vyplniť viacero prihlášok, podala som si len jednu na Univerzitu v Stony Brooku. Večer pred pohovorom som išla do klubu a opila sa. Domov som sa vrátila o piatej ráno a pohovor sa konal o deviatej. Do Stony Brooku to bola hodina autom. Povedala som si, nech to berie čert, že si zdriemnem. Nepokojne som sa strhla zo spánku, nebola som si istá, kde vlastne som, a dorazila som neskoro. Nemala som sa kedy osprchovať ani prezliecť, a keď som sa prirútila na pohovor, razil zo mňa zápach cigariet a lacného ginu a mala som čo robiť, aby som krvou podliate oči udržala otvorené.

Asi nikoho neprekvapí, že ma v Stony Brooku neprijali. Hanbila som sa a bola som zo seba sklamaná, že som sa opila. O rok som sa však nejakým zázrakom dala dokopy a prijali ma na Longislandskú univerzitu v Brooklyne. Bola to mestská univerzita s prednáškami v prerobenom kine Paramount Theater, kde o moju pozornosť na prednáškach o funkcii sleziny súperil rokokový strop. Konečne som študovala na univerzite, aj keď bez múrov porastených brečtanom a študentských sesterstiev, a bola som na seba pyšná. Vďaka opätovnému pôžitku z učenia a nadobúdania poznania som zvolnila v pití. Študijný program bol zmesou teoretickej a praktickej výučby: anatómia a fyziológia, chémia a pa-